

Lever kinderen niet uit aan internationale 'vruchtbaarheidscommercie'

Met de groei van [de Deense spermabank](#) en het toelaten van commercieel draagmoederschap creëren we een nieuwe generatie rechteloze donorkinderen.

Ties van der Meer is voorzitter Stichting Donorkind, donor en donorkind, docent Sociaal Pedagogische Hulpverlening

6 februari 2015

Je bent in deze overeenkomst geen mens maar een product

Voor 2004 zijn er in Nederland zo'n 60.000 kinderen verwekt door gebruik van een anonieme donor. En hoewel deze kinderen nog weinig moeilijkheden ervaren als ze jong zijn, is het bekend dat zij als volwassene stevige problemen kunnen krijgen. Kennis van wie je afstamt is een even sterk verlangen als verlangen naar kinderen en essentieel voor een goede identiteitsontwikkeling. Daarnaast missen deze kinderen informatie over mogelijke genetische aandoeningen in de familie. Genetische screening van donoren gaat via een genetisch interview en is niet mogelijk via lichamelijk onderzoek. Over ziekten die zich pas na donatie bij de donor openbaren worden ouders en kinderen dan ook niet meer geïnformeerd. Bedenk dat commerciële partijen geen belang hebben bij dit soort missers en dankzij anonimiteit zijn zij vrijwel oncontroleerbaar. En als ouder moet je gaan procederen over je kind alsof het een product is.

Voor donorkinderen van voor 2004 is er in Nederland wel een DNA-databank van FIOM, maar dit kost voor zowel donoren als donorkinderen geld. Vreemd, want juist deze partijen hebben hier niets aan verdiend en donorkinderen hebben er zelf niet voor gekozen. Met de huidige regelgeving blijven zij betalen voor het verlangen van hun ouders maar de databank is beter dan niets. Het is echter onacceptabel dat we willens en wetens toestaan dat conceptie via buitenlandse routes blijft gebeuren. Helemaal omdat een internationale oplossing hierover zeer onwaarschijnlijk lijkt. [Gewenst zijn, spermatekort en andere fabels](#)

© ANP

Met de anonimiteit en heftige emoties die rond geassisteerde conceptie spelen is het moeilijk om de feiten te bespreken. Over donorkinderen wordt makkelijk gezegd dat hun ouders hen zo wensten. Dit klinkt mooi maar dit 'gewenst zijn' is in geen enkel onderzoek een voorspeller van succesvol ouderschap of een gelukkig leven voor het kind. En hoe leg je uit dat 'geen zin om te wachten' of 'goedkoper in Denemarken' ten kostte van de rechten van je eigen kind toch echt 'liefde' voor je kind betekent? Dit zijn niet de altruïstische en sensitieve kwaliteiten waarom we ouderschap als samenleving zo hoog achten.

Er wordt geroepen dat er een tekort aan donoren na 2004 is ontstaan. Dit komt echter niet door een terugloop van het aantal donoren zo blijkt uit de evaluatie van de wet uit 2012. Het is de groei van het aantal wensouders.

Altruïstische donoren staan bijna altijd open voor contact en zien het belang van informatie voor het kind. Sterker nog, het feit dat je misschien nooit iets over het kind te horen zal krijgen is voor veel potentiële donoren een reden om geen donor te worden. De egoïstische houding van sommige wensouders en de weigering van de overheid om misstanden voor donorkinderen van voor 2004 aan te pakken, helpt natuurlijk niet.

De maatschappelijke positie van wensouders

Met de egoïstische keuze van een kwart van de wensouders om hun kinderen levenslang rechten te onthouden stellen zij een grote groep wensouders in een kwaad daglicht

Met de egoïstische keuze van een kwart van de wensouders om hun kinderen levenslang rechten te onthouden stellen zij een grote groep wensouders in een kwaad daglicht en zijn zij medeverantwoordelijk voor langere wachtlijsten. En dat terwijl ouders die open en eerlijk opkomen voor de rechten van hun kinderen ontzettend goede ouders zijn. Of zij nu homo-, heteroseksueel of alleenstaand zijn. Het is deze openheid die in onderzoeken naar donorkinderen tot positieve resultaten leidt.

Stichting Donorkind is een particulier initiatief van volwassen donorkinderen en donoren. Deze ervaring gebruiken we nu om volwassen donorkinderen te ondersteunen en ouders voor te lichten. Evengoed kunnen we die expertise gebruiken om donoren te werven en zo wachtlijsten tegen te gaan. Met klinieken die het gebruik van buitenlands zaad afzweren en helpen om inschrijving bij de DNA-databank kosteloos te maken, wil Stichting Donorkind samenwerken om potentiële donoren te motiveren om in goed vertrouwen een goede daad te doen.

Er zijn genoeg donorkinderen en gewezen donoren die hun nek willen uitsteken om toekomstige donorkinderen te behoeden voor de fouten uit het verleden. En te zorgen dat de komende generatie donorkinderen volledige mensenrechten hebben en ouders zich niet hoeven te schamen omdat sommigen een kind tot product hebben gemaakt.